

Dokument z posiedzenia

B9-0470/2021

14.9.2021

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji /
wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Libanie
(2021/2878(RSP))

Christophe Grudler, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Karin Karlsbro, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Samira Rafaela, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Dragoș Tudorache
w imieniu grupy Renew

B9-0470/2021

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Libanie
(2021/2878(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Libanu,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2021/1275¹ oraz decyzję Rady (WPZiB) 2021/1277² z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Libanie,
- uwzględniając oświadczenie wydane przez przewodniczącego Rady Europejskiej w dniu 4 sierpnia 2021 r. podczas trzeciej międzynarodowej konferencji na rzecz ludności Libanu, zorganizowanej na wspólne zaproszenie sekretarza generalnego ONZ i prezydenta Republiki Francuskiej,
- uwzględniając zaktualizowane informacje na temat Libanu do rocznego sprawozdania UE za 2020 r. dotyczącego praw człowieka i demokracji z dnia 21 czerwca 2021 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) i Światowego Programu Żywnościowego (WFP) z dnia 23 marca 2021 r. zatytułowane „Hunger Hotspots: FAO-WFP early warnings on acute food insecurity” [Ogniska klęski głodu – wczesne ostrzeżenia FAO-WFP dotyczące dotkliwego braku bezpieczeństwa żywnościowego], w którym wskazuje się Liban jako obszar zagrożony klęską głodu,
- uwzględniając sprawozdanie w sprawie ram reform, odbudowy i rekonstrukcji Libanu przyjętych przez UE, ONZ i Bank Światowy w grudniu 2020 r.,
- uwzględniając oświadczenie wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa wydane w imieniu UE w dniu 28 września 2020 r. w sprawie rezygnacji kandydata na premiera Libanu,
- uwzględniając Układ eurośródziemnomorski z dnia 30 maja 2006 r. ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Libańską, z drugiej strony³, oraz decyzję Rady Stowarzyszenia UE–Liban nr 1/2016 z dnia 11 listopada 2016 r. dotyczącą uzgodnienia Priorytetów partnerstwa UE–Liban⁴,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1559 z dnia 2 września 2004 r. i nr 1701 z dnia 11 sierpnia 2006 r. wzywające do rozbrojenia ugrupowań zbrojnych w Libanie,

¹ Dz.U. L 277 I z 2.8.2021, s. 1.

² Dz.U. L 277 I z 2.8.2021, s. 16.

³ Dz.U. L 143 z 30.5.2006, s. 2.

⁴ Dz.U. L 350 z 22.12.2016, s. 114.

- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja humanitarna Libanu dramatycznie się pogorszyła od czasu wybuchu w porcie w Bejrucie w dniu 4 sierpnia 2020 r., w wyniku którego zginęło 218 osób, a kolejnych 7 tys. zostało rannych, za co do tej pory żaden urzędnik nie został pociągnięty do odpowiedzialności; mając na uwadze, że według ustaleń śledztwa przeprowadzonego przez gazetę The Guardian, opublikowanego w styczniu 2021 r., 2 750 ton azotan amonu, które wybuchło w porcie w Bejrucie, mogło być przeznaczone dla Syrii; mając na uwadze, że przedsiębiorstwo dostarczające azotan amonu mogło być powiązane z przedsiębiorstwami należącymi do trzech rosyjskich i syryjskich przedsiębiorców blisko powiązanych z prezydentem Syrii Baszarem al-Assadem;
- B. mając na uwadze, że eksplozja w porcie w Bejrucie ujawniła i tak już dramatyczną sytuację gospodarczą i polityczną kraju, która doprowadziła do masowych protestów ulicznych w październiku 2019 r., znanych również pod nazwą libańskiej rewolucji październikowej, podczas których demonstranci potępili powszechną korupcję w administracji publicznej i wezwali do reformy sektora usług publicznych i przeprowadzenia świeckich reform demokratycznych; mając na uwadze, że postulaty te pochodziły od libańskich obywateli ze wszystkich środowisk religijnych i społecznych;
- C. mając na uwadze, że Bank Światowy stwierdził, iż pogorszenie koniunktury gospodarczej w Libanie może być jednym z najgorszych na świecie w ciągu ostatnich 150 lat; mając na uwadze, że inflacja wyniosła 84 % w 2020 r. i oczekuje się, że w 2021 r. wzrośnie do 100 %;
- D. mając na uwadze, że poziom ubóstwa gwałtownie rośnie, a ze sprawozdania ONZ z września 2021 r. wynika, że ponad 74 % ludności Libanu żyje w ubóstwie, a 82 % w wielowymiarowym ubóstwie⁵; mając na uwadze, że jedna trzecia libańskich dzieci nie ma codziennie kolacji; mając na uwadze, że w ciągu 12 miesięcy do końca 2020 r. odsetek syryjskich uchodźców żyjących w skrajnym ubóstwie wzrósł z 55 % do 89 %; mając na uwadze, że od września 2021 r. tylko 17 % populacji zostało w pełni zaszczepionych przeciwko COVID-19;
- E. mając na uwadze, że od końca 2019 r. waluta Libanu zdeprecjonowała się o rekordowe 90 %, co doprowadziło do obniżenia wartości zadłużenia finansowego najbogatszych mieszkańców kraju kosztem rekordowo wysokiej inflacji, która dotknęła większość ludności; mając na uwadze, że komisja finansowa libańskiego parlamentu odrzuciła rządowy plan umorzenia lub konwersji długu, który umożliwiłby utrzymanie oszczędności 98 % ludności dzięki zabezpieczeniu aktywów na rachunkach bankowych z oszczędnościami poniżej 500 000 USD; mając na uwadze, że w odpowiedzi na krytykę posłów wobec planu naprawy Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) wydał trzy oświadczenia, w których poparł plan zaproponowany przez rząd; mając na uwadze, że posłowie, którzy odrzucili plan naprawy, mają osobisty interes w ochronie interesów libańskich banków, ponieważ są oni akcjonariuszami tym banków bądź mają

⁵ Komisja Gospodarcza i Społeczna ONZ ds. Azji Zachodniej „Multidimensional poverty in Lebanon: Painful reality and uncertain prospects” [Wielowymiarowe ubóstwo w Libanie (2019–2021): Bolesna rzeczywistość i niepewne perspektywy], 3 września 2021 r.

powiązania z udziałowcami tych banków;

- F. mając na uwadze, że działania przeciwko bezprawnemu osiągnięciu korzyści są częścią walki z korupcją i bezkarnością, co jest szczególnie niezbędne do rozwiązania kryzysu libańskiego;
- G. mając na uwadze, że decyzją Rady z dnia 30 lipca 2021 r. ustanowiono ramy ukierunkowanych sankcji wobec osób i podmiotów odpowiedzialnych za podważanie demokracji lub praworządności w Libanie; mając na uwadze, że sankcje te obejmują zakaz podróżowania w obrębie UE oraz zamrożenie aktywów dla tych, którzy uporczywie utrudniają tworzenie rządu, poważnie utrudniają przeprowadzanie wyborów, uniemożliwiają lub utrudniają realizację planów zatwierdzonych przez władze libańskie i wspieranych przez UE, mających na celu zwiększenie rozliczalności i dobrego zarządzania, w tym w sektorze bankowym i finansowym, lub też dopuszczają się poważnych uchybień finansowych w odniesieniu do środków publicznych lub czynów objętych Konwencją ONZ przeciwko korupcji, czy też dokonują nieuprawnionego wywozu kapitału;
- H. mając na uwadze, że przecieki z oficjalnych dokumentów wskazują, iż libańskie organy celne, wojskowe i bezpieczeństwa, a także wymiar sprawiedliwości, ostrzegały kolejne rządy co najmniej 10 razy w ciągu sześciu lat przed niebezpiecznymi zapasami wybuchowych substancji chemicznych w porcie w Bejrucie, ale nie podjęto żadnych działań; mając na uwadze, że czołowi libańscy politycy utrudniali lokalne śledztwo w sprawie wybuchu, m.in. poprzez odwołanie pierwszego sędziego śledczego po wezwaniu polityków na przesłuchania i odrzucenie wniosków drugiego sędziego śledczego o uchylenie immunitetu posłów podejrzewanych o zaangażowanie w sprawę i o przesłuchanie wyższych urzędników sił bezpieczeństwa;
- I. mając na uwadze, że od 1993 r. Riad Salameh, prezes Banku Centralnego Libanu, realizuje strategię polegającą na spłacaniu bieżących wierzycieli poprzez zaciąganie coraz większych pożyczek, jak ma to miejsce w przypadku schematu Ponziego, co również doprowadziło do załamania waluty pod koniec 2019 r.; mając na uwadze, że Riad Salameh rzekomo zablokował dochodzenia w sprawie nadużyć finansowych w Banku Centralnym, jak również międzynarodowy audyt potrzebny do odblokowania pomocy MFW; mając na uwadze, że od lipca 2021 r. sędziowie antykorupcyjni z Francji i Szwajcarii prowadzą dochodzenie w sprawie jego osoby i innych jego krewnych i kolegów z związku z domniemanym nielegalnym transferem środków finansowych z Libanu do banków szwajcarskich i Panamy oraz praniem milionów we Francji, Niemczech, Szwajcarii i Zjednoczonym Królestwie za pośrednictwem nieruchomości;
- J. mając na uwadze, że prezydent Francji Emmanuel Macron po wizycie w Libanie w sierpniu i we wrześniu 2020 r. przedstawił szczegółowy plan działania na rzecz reformy Libanu, zwiększenia pomocy międzynarodowej i wsparcia gospodarki kraju;
- K. mając na uwadze, że przez 13 miesięcy libańska klasa polityczna nie utworzyła rządu i nie podjęła pilnych reform strukturalnych pomimo zobowiązania wszystkich partii politycznych do przestrzegania harmonogramu zaproponowanego w planie działania; mając na uwadze, że w dniu 10 września 2021 r. utworzono rząd;

1. uważa, że obecna sytuacja w Libanie jest katastrofą spowodowaną przez człowieka, za którą stoi kilka osób z rządzącej klasy politycznej; jest głęboko zaniepokojony nieodwracalnymi szkodami ponoszonymi przez libańską ludność, w tym drenażem mózgow i wyczerpywaniem zasobów ludzkich niezbędnych do odbudowy kraju i jego demokratycznego życia; uważa, że wzmocnienie odpowiedzialności, obrona wolnych i uczciwych wyborów oraz zapewnienie podstawowych usług publicznych powinno mieć pierwszeństwo przed wszelkimi osobistymi względami libańskiej klasy politycznej;
2. głęboko ubolewa nad faktem, że większość libańskich posłów do parlamentu i niektóre ministerstwa odmówili współpracy z organami sądowymi w celu zwalczania korupcji i skutecznego zbadania wybuchu w porcie w Bejrucie; podkreśla w związku z tym potrzebę wzmocnienia toczącego się dochodzenia w sprawie wybuchu oraz zapewnienia jego niezależności, bezstronności i skuteczności;
3. wzywa wszystkie państwa członkowskie UE, bez wyjątku, do pełnej współpracy i wzmocnienia nowych ukierunkowanych sankcji UE wobec skorumpowanych przywódców oraz osób odpowiedzialnych za podważanie demokracji i praworządności oraz powiązanych z nimi osób w Libanie; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i Radę do pilnego przyznania wystarczających zasobów na skuteczne opracowanie nowego mechanizmu oraz do rozpoczęcia sporządzania listy skorumpowanych przywódców i osób z nimi powiązanych; wzywa państwa członkowskie UE i ich partnerów, takich jak Wielka Brytania i Szwajcaria, do współpracy w walce z domniemanym sprzeniewierzeniem pieniędzy publicznych przez wielu libańskich urzędników;
4. wzywa nowo utworzony rząd do jak najszybszego przedstawienia planu naprawy gospodarczej mającego na celu ratowanie sparaliżowanych usług publicznych i mechanizmów ochrony socjalnej oraz wspieranie opieki zdrowotnej i edukacji w Libanie; wzywa rząd do wznowienia negocjacji z MFW; wzywa do powołania międzynarodowej grupy zadaniowej ds. pomocy humanitarnej w ministerstwach Libanu, pod nadzorem ONZ, w celu zwiększenia pomocy humanitarnej i rozwojowej oraz nadzorowania wykorzystania funduszy; apeluje o dalsze unijne i międzynarodowe wsparcie finansowe w celu zapewnienia zakupu podstawowych artykułów pierwszej potrzeby, takich jak paliwo, leki i zboża, oraz w celu zapewnienia ochrony podstawowych praw do opieki zdrowotnej i edukacji;
5. wzywa UE do wysłania misji obserwacyjnej do Libanu na kilka miesięcy przed wyborami parlamentarnymi w maju 2022 r.; podkreśla, że harmonogram określony w libańskiej konstytucji musi być przestrzegany i nie może zostać odroczony przez klasę polityczną kraju;
6. wyraża uznanie dla libańskiego społeczeństwa za organizację, wysoki stopień oporu i alternatywę dla tradycyjnej klasy politycznej, zniszczonej przez podziały wyznaniowe i korupcję; pochwała na przykład koalicję opozycyjną „The Order Revolves”, która zgromadziła inżynierów biorących udział w protestach społecznych przeciwko libańskiemu systemowi politycznemu i wygrała wybory do libańskiego stowarzyszenia inżynierów w czerwcu 2021 r.;
7. wzywa społeczność międzynarodową do zapewnienia niezbędnego wsparcia

finansowego, aby umożliwić libańskim siłom zbrojnym i siłom bezpieczeństwa wewnętrznego wypełnianie ich kluczowej roli w zapobieganiu dalszemu upadkowi instytucji państwowych, zapewnianiu pomocy humanitarnej i zapewnianiu stabilności;

8. potępia destabilizującą ingerencję zagraniczną i wzywa władze libańskie, by nadal stanowczo sprzeciwiały się praktykom, w tym praktykom reżimu Assada, mającym na celu ukrywanie oskarżeń o współudział w wybuchu azotanu amonu w porcie w Bejrucie; podkreśla szczególną odpowiedzialność Hezbollahu i innych frakcji za represje wobec libańskiego ruchu ludowego w 2019 r. oraz za kryzys polityczny i gospodarczy w Libanie;
9. jest zaniepokojony rolą Libanu jako ośrodka handlu narkotykami, w szczególności w odniesieniu do amfetaminy kaptagońskiej;
10. wzywa do ustanowienia specjalnego trybunału złożonego z niezależnych sędziów w celu prowadzenia dochodzeń i ścigania przypadków korupcji bezpośrednio związanych z kryzysem libańskim w odniesieniu do osób mieszkających w Libanie lub poza nim, który powinien móc nakazać ich zatrzymanie i uniemożliwić im dalsze uczestniczenie w życiu politycznym kraju, zgodnie z międzynarodowymi standardami, sprawiedliwością proceduralną i prawem do rzetelnego procesu sądowego;
11. podkreśla, że w wyniku represji reżimu Baszara al-Assada wobec syryjskich powstań ludowych z 2011 r. Liban przyjął najwyższy na świecie odsetek syryjskich uchodźców; zwraca uwagę, że reżim syryjski ponosi szczególną odpowiedzialność za kontynuację tej dramatycznej sytuacji humanitarnej oraz że społeczność międzynarodowa ma obowiązek udzielić Libanowi pełnej pomocy w oparciu o międzynarodową solidarność;
12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącemu Komisji/ wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, parlamentom państw członkowskich oraz parlamentowi i rządowi Libanu.